

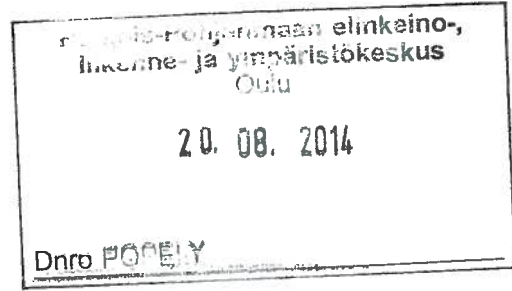

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Tanja Häyrynen 24.9.2014

MONIKULTTUURISUUS MENESTYSTEKIJÄNÄ

1.6.2012 – 31.5.2014

Loppuraportti

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merjärvä, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Tiivistelmä

Monikulttuurisuus menestystekijäksi on Rieska-Leader, Keskipiste-leader ja Nouseva rannikkoseutu leader- toimintaryhmien rahoittama koulutushanke, jota Ylivieskan seutukunta hallinnoi. Toiminta sijoittui Ylivieskan, Nivala-Haapajärven ja Raahen seutukuntien alueille. Hankkeen tavoitteena oli monikulttuurisen osaamisen parantaminen alueemme työyhteisöissä, niin sanotun arkipäivän kansainvälistymisen käynnistäminen.

Hankkeen budjetti oli 150 000€ ja työllistämisaikutus 1,5 htv kahden vuoden ajan.

Hankkeen aikana koulutettiin noin 750 työntekijää ja yrittäjää hyvin erityyppisistä organisaatioista. Koulutusten sisältöjä, toteuttamistapoja ja kestoja mukautettiin kunkin osallistujatahon tarpeisiin ja aikatauluihin soveltuvaksi.

Työyhteisöjen monikulttuuristumisen nähtiin tuovan selviä kilpailuetuja yrityksille, parantavan organisaation ulkoista kuvaa sekä työyhteisön erilaisuuden hyväksymistä ja työilmapiiriä. Koulutuspäivien aikana tehdyt harjoitteet ja käydyt keskustelut lisäsivät erilaisten kulttuurien ymmärrystä. Tärkeänä painopisteenä olivat myös oman kulttuurimme vaikutusten ymmärtäminen käyttäytymisessämme ja toimintatavoissamme.

Koulutus antoi työkaluja organisaation rakenteelliseen uudistamiseen ja asiakaspalvelun kehittämiseen niin, että eri kulttuureista tulevien työntekijöiden tai asiakkaiden onnistuneempi kohtaaminen on mahdollista. Organisaatiot, jotka selkeästi sitoutuivat henkilöstönsä kouluttamiseen, saivat eniten tuloksia toimintansa kehittämiseen. Hyvänä esimerkkinä on Ylivieskan seurakunta, joka koulutusten päätteeksi laati monikulttuurisuusstrategian ja rekrytoi ensimmäisen ulkomaalaisen työntekijän organisaatioonsa.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Sisällysluettelo

Tiivistelmä

Sisällysluettelo

1. Hankkeen tausta ja tavoitteet
2. Hankkeen perustiedot
3. Ohjausryhmä
4. Toimenpiteet
  - 4.1 Koulutus
  - 4.2 Teemaseminaari
  - 4.3 Opintomatka
  - 4.4 Tiedotus
5. Tulokset ja vaikutukset sekä pohdinta
6. Liitteet

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

1. Hankkeen tausta ja tavoitteet

Suomi, myös Pohjois-Suomi kansainvälistyy kiihtyvällä tahdilla niin työpaikoilla kuin perheisäkin. Avioliiton, perheen tai työvoimapulan takia yhä useampi maahanmuuttajataustainen haluaa asettua Suomeen ja tehdä täällä töitä. Pääosin maahanmuuttajataustaisten integroitumisesta ovat vastanneet kunnat ja valtio sekä aviopuolisot perheissä. Yhä useampi työyhteisö on kuitenkin kansainvälistymisen myötä palkannut maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä. Usein uusien työntekijöiden integrointi työyhteisöön ei suju ongelmitta ja hankauksitta. Niinpä monet organisaatiot ja työyhteisöt tarvitsevat tukea integroidessaan maahanmuuttajia organisaatioihinsa ja suomalaiseen yhteiskuntaan.

Hanke on vastannut osaltaan ulkomaalaisen osaavan työvoiman lisääntymisen haasteeseen, joka Pohjois-Suomessa on kasvamassa. Eriyisen haasteen asettaa Kokkola – Oulu rannikkovyöhykkeelle ydinvoimalan rakentaminen Pyhäjoelle ja muut suurhankkeet Pohjois-Suomessa. Uutta kansainvälistä asiakaskuntaa, työntekijöitä ja ulkomaalaisia yrityksiä kansa tulee osata toimia niin, ettei väärillä asenteilla ja toimintavoilla haitata alueen yritystoimintaa, yksityisten ja julkisten palveluiden saatavuutta ja asiakaspalvelun toimivuutta.

Hankkeen tavoitteena on ollut monikulttuurisen osaamisen lisääminen työyhteisöissä, sekä maaseudun toimijoiden ja yksittäisten asukkaiden tiedontason, asenteiden ja erilaisia kulttuureita ymmärtävän ilmapiiriin edistäminen alueella

2. Hankkeen perustiedot

Nimi: Monikulttuurisuus menestystekijänä

Hankkeen numero: 18493

Ohjelma: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007 – 2013

Toimintalinja: Leader

Toimenpide: Alueiden ja valtioiden välinen yhteistyö
Koulutus ja tiedotus

Toimintaryhmä: Rieska-Leader ry

Kohdealue: Rieska-Leader ry
Nouseva Rannikkoseutu ry
Keskipiste-Leader ry

Hankkeen vastuhenkilö: Timo Kiema

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

3. Ohjausryhmä:

Ahto Uimaniemi Ely-keskus

Harri Hiitiö Eurajoen kunta

Tanja Risikko Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius

Matti Soronen Pyhäjoen kunta

Irmeli Pantcheva Raahen kaupunki (Vihanti)

Jukka Lehtosaari Pyhäjärven kaupunki

Harri Majuri Jedu, Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto

Juha Nygård Jot-Rent Oy

Timo Kiema Ylivieskan seutukunta

Kirsti Oulasmaa Rieska-Leader ry

Ohjausryhmä on osallistunut hankkeen seurantaan ja ohjaamiseen aktiivisesti kokousten kautta. Kokouksia on pidetty kuusi kertaa, näistä neljä sähköpostikokouksina maksatushakemusten yhteydessä. Ohjausryhmän kokoonpanossa on huomioitu alueellinen kattavuus sekä asiantuntijuus.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

4. Toimenpiteet

4.1 Koulutus

Hankeen aikana on järjestetty monikulttuurisuuskoulutuksia työyhteisöille. Koulutukset ovat olleet kolmiosaisia; koko työyhteisölle, perehdyttäjille ja henkilöstövastaaville sekä esimiehille monikulttuurisen työyhteisön johtamista käsittelevät koulutukset.

Koko työyhteisön peruskoulutuksen sisältö:

Kulttuureiden väliset erilaisuudet ja

- Persoonallisuudet
- Yhteisölliset ja yksilölliset kulttuurit
- Kulttuurishokki
- Sopeutumisprosessit (henkilön, yhteiskunnan)

Kulttuurienvälinen viestintä

- Kulttuurien tavat viestiä ja kommunikoida
- Eleet, ilmeet, katseet
- Käytännön harjoituksia

Toinen koulutuskokonaisuus oli tarkoitettu yrityksen/ työyhteisön perehdyttäjille, henkilöstövastaaville/tutoreille. Koulutus sisälsi 1 - 3 lähipäivää 7h/päivä. Päivien aikana käsiteltiin seuraavia aihealueita;

Monikulttuurinen perehdyttäminen

- Perehdyttäminen monikulttuuriseen työyhteisöön
- Perehdyttäjän ja perehdytettävän luottamussuhteen syventäminen
- Arjen tilanteita ja harjoituksia

Kulttuurienvälinen viestintä syventävästi

- Palautteen antaminen kulttuurisensitiivisesti
- Kasvojen säilyttäminen ja menettäminen
- Työntekijän ja esimiehen roolit eri kulttuureissa
- Arjen tilanteita ja harjoituksia

Kolmas kokonaisuus sisälsi johtamisen kysymyksiä. Koulutus kesti kolme lähipäivää 7h/päivä. Päivien aikana syvennettiin seuraaviin aiheisiin;

Johdon rooli monimuotoisen organisaation kehittämisessä

- Monimuotoisen oppimisen kehitysvaiheet
- Monimuotoisen johtamisen pääpiirteet ja haasteet
- Esimiehen henkilökohtaiset ominaisuudet ja kehittämistarpeet

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Monikulttuurisuusstrategian luominen ja kehittäminen

- Monimuotoisen johtamisen kehittämistarpeiden syyt – ulkoiset ja sisäiset tekijät
- Toimintasuunnitelman konkretisoiminen
- Käytännön toimeenpanosuunnitelma

Koulutukset ovat olleet yleisluentoja. Osallistujia oli syventävissä koulutuspäivässä erilaisista organisaatioista. Eri taustoista tulleet osallistujat rikastuttivat koulutusten sisältöä omilla kokemuksillaan ja mahdollistivat kokemusten vaihdon ja verkostoitumisen. Koulutuspäivistä pyrittiin tekemään toiminnallisia monilla tehtävillä havainnollisuuden lisäämiseksi, jotta voitaisiin vaikuttaa ihmisten asenteisiin ja saada aikaan muutosprosessia totutuissa malleissa.

Lähes kaikissa koulutuspäivissä oli mukana maahanmuuttajia Centria ammattikorkeakoulun kansainväliseltä linjalta sekä Haapaveden Opiston hallinnoiman Tupa-hankkeen kautta. Nämä vierailut olivat tärkeä osa asenteellista muokkausta, mutta myös erittäin herättäviä tilanteita omille työyhteisöillemme. Maahanmuuttajataustaiset henkilöt kertoivat omasta kulttuuristaan, taustastaan, Suomeen tulon syistä ja asioista, jotka ovat Suomeen sopeutumisessa olleet haastavia. Tavoitteena oli tuoda esille ihmiset ja persoonat omine tarinoineen, jolloin jokaisella oli mahdollisuus muodostaa mielipiteensä kuulemansa ja näkemänsä perusteella eikä mielikuvien tai yleistyksen kautta.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Katajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Yllä olevassa kuvassa Kalajoen seurakunnan koulutuspäivässä mukana unkarilainen ja indonesialainen maahanmuuttaja kertomassa omaa taustaansa, Suomeen tulon syitä, toiveitaan ja kokemuksiaan maahanmuutosta.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Pyhäjärven kaupungin ja Selänne kuntayhtymän henkilöstö tekemässä töitä perehtyäkseen siihen miten suomalainen kulttuuri vaikuttaa toimintaamme. Mikä on pelkästään suomalais- ta, ei yleismaailmallista ja siten maahanmuuttajan ehkä vaikea ymmärtää.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Jedun Arteman Kalajoen yksikön koko henkilöstö koulutuspäivässä.

4.2 Teemaseminaarit

Seminaareja järjestettiin kaksi hankkeen aikana. Ensimmäinen seminaari käsitteli uskontojen vaikutusta ihmisten arkeen. Pääpaino oli islamilaisuudessa, josta oli puhumassa Pakistanissa Suomen Lähetysseuran kautta 12 vuotta työtä tehnyt Reino Junttila. Seminaari järjestettiin syyskuussa 2012 Alavieskassa. Seminaarin ohjelma on liitteenä.

Toinen seminaari järjestettiin hankkeen loppuseminaarina maaliskuussa 2014. Tavoitteena oli tarjota monia eri näkökulmia monikulttuurisuuteen yhteiskunnassa ja työyhteisöissä. Asiantuntijoina olivat Timo Määttä Ylivieskan seurakunnasta, Rita Kovacs` Rieska-Leader ry:stä, Raimo Salo kansainvälistymiskoordinaattorina Oulun kaupungista, Juhani Nevala Venäjän kaupan asiantuntijana, Ari Sarpola Jedun Arteman Kalajoen yksiköstä toi ammatillisen oppilaitoksen näkökulman sekä Mervi Järkkälä Keski-Pohjanmaan yrittäjien toimitusjohtaja kertoi yrittäjille tehdyn alueen kansainvälistymiskyselyn tuloksista. Seminaarin ohjelma on liitteenä.

4.3 Opintomatka

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Käntävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Tammikuussa 2013 tehtiin hankkeen opintomatka Eurajoelle ja Raumalle. Tarkoituksena oli tutustua käytännössä siihen miten monikulttuurisuuden voimakkaaseen ja nopeaan kasvuun on sopeuduttu yrityksissä, kuntapalveluissa, opetus- ja varhaiskasvatuspuolen järjestämisessä sekä mikä on seurakunnan rooli muutoksessa. Opintomatka oli onnistunut ja tarjosi monia näkökulmia sekä mahdollisuuden verkostoitumiseen toimijoiden välillä. Opintomatkan ohjelma on liitteenä.

4.4 Viestintä

Hankkeen kuvaus ja lyhyt info toiminnasta on ollut Ylivieskan seutukunnan kotisivuilla koko hankkeen ajan. Tämän lisäksi tiedotusta on tehty paikallisten sanomalehtien kautta, sähköpostitse sekä tapaamisten kautta.

Hanketta on käyty esittelemässä myös monille yhteistyökumppaneille, kuten yrittäjäjärjestöille, alueen muille kansainvälistymishankkeille, Oulun eteläisen osaamiskeskuksessa jne. Tätä varten tehtiin lyhyt Power point esitys, jossa kuvattiin hankealue, tavoitteet, toimenpiteet sekä koulutuskokonaisuuden rakenne sisältöineen.

Alla lyhyt artikkeli Ylivieskan seutukunnan osallistumisesta koulutukseen. Sama artikkeli oli Keskipohjanmaa-lehdessä ja Kalajokilaakso-lehdessä.

Aiheesta kirjoitettiin myöhemmin koko sivun aukeamalla Kalajokilaakso-lehdessä.

Ketään ei jätetä yksin

Ylivieskan seurakunnalle monikulttuurisuusstrategia

Ylivieskan seurakunnan kirkkoneuvosto hyväksyi seurakunnalle monikulttuurisuusstrategian. Seurakunnan työntekijät ovat osallistuneet kulu- neen syksyn ja talven ai- kana monikulttuurisuus- koulutukseen. Sen pohjal-

ta työntekijät ovat työstä- neet monikulttuurisuus- strategian. Mottona on "ketään ei jätetä yksin". Strategian päätavoitteena on monimuotoinen seura- kunta, jossa erilaisuus on yhteisön voimavara. Mo- nikulttuurisuusstrategia

nostaa painopistealueik- si seurakunnassa oppilai- tostyön, kotouttamisen, rekrytoinnin, perehdyt- tämisen ja vapaaehtoistoiminnan. Lähtökohtana on myönteisyys ja läsnäolo sekä kohtaamisen, asen- teen ja kehonkielen vies-

tin merkityksien korosta- minen.

Kirkkoneuvosto valit- si avoimen varhaiskasva- tuksen ohjaajan viran hoi- tajaksi Valtteri Huovisen 5.8.2013-31.7.2014 välisek- si ajaksi. Varalle valittiin Pirkko Mastokangas.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Seuraavana Pyhäjokiseutu-lehden artikkeli hankkeesta. Lehti uutisoi myös Oulaisten yrittäjäjärjestölle pidetyn koulutuskokonaisuuden jutulla ja kuvilla.

Yhdessä- eloa tällä pallolla

Monikulttuurisuus: ei ole mörkö, vaan valtti, jos se osataan hyödyntää ennakoimalla ja avoimella asenteella

Heli Nurkkala
heli.nurkkala@almamedia.fi

PYHÄJOKIALUE-SIIKA-JOKIALUE Ohikulkija kysyy tietä ranskaksi. Kaupassa asi-oiva pultuu amoastaan saksaa, naapurin muuttaa ukrainalaisperhe.

Tässä on vain kourallinen esimerkkejä siitä, miten monikulttuurisuus on iso osa arkipäiväämme.

Alavieskalaiset Anne ja Jukka Harvala puurtavat sen puolesta, ettei monikulttuurisuutta koeta uhkaksi vaan mahdollisuuksia avaavaksi voimavaraksi.

Harvalat luotsaavat Ylivieskan seutukunnan hallinnoimaa Monikulttuurisuus menestystekijä-hanketta.

Hallitsenaton monikulttuurinen tilanne on kestävämpi. Se aiheuttaa muu-
nassa väärinymmärryksiä puolin ja toisin, joten on par-kallaan mietittä, miten tilanne

otetaan hallintaan, Jukka Harvala sanoo.

Mikään uudenkarhea tilanne ei ole käsillä. Harvalat muistuttavat, että siinä missä monikulttuurisuutta on Suomessa, sitä myös suomalaiset itse edustavat muissa maissa. Harvaloiden mielestä suomalaisia syytetään osin turhaankin rasistisiksi.

He arvioivat, että rasisteja on vain yksilöinä, mutta suomalaisen varauksellisuus näytetään tulkitta usein rasistiseksi.

Vastaavasti suomalaiset voivat olla teilsti vipeitä suomalaisuudestaan.

– Meidän on opittava pois nuo ajattelusta me ajatte-luun. Harvalat kannustavat.

Suomalaiset yhdistävät monikulttuurisuuden usein pakolaisuuteen, mutta pakolaisten osuus on vain 10 prosenttia.

Tinemmän Suomeen muutetaan työ- tai opiskelupa-

Hanke tutuksi. Anne ja Jukka Harvala tekevät työtä Monikulttuurisuus menestystekijä-hankkeen...

”

Olemme kaikki yhtä arvokkaita, joten toisten tarkkailu ja eristäminen saa jo loppua.”

Jukka Harvala

kan vuoksi tai avoimuksen kautta.

– Työperäistä maahanmuuttoa on paljon. Eikä monikulttuurisuutta kannata pelätä työpaikoillakaan. Painavasti, yhdessä teke-mällä voidaan lisätä jousta-vuutta ja kehitellä uusia toi-mintatapoja. Itähdellä on usein todella ammattitaito-
sia työntekijöitä, joita kan-nattaa tavoitella työyhtiö-
ssään.

Kielimuuriakaan ei ole olennaisinta asiaa.

Jukka Harvala antaa esi-merkin, että monet menesty-neet yritysjohtajat toimivat maailmalla ilman kaikenkat-tavaa kielitaitoa.

– Taikemä on, ettenime-jää tilanteen vangiksi ja si-vustaseuraajaksi. Monikult-ttuurisuus ei ole kompastus-
kivi, vaan asenne, jos annam-me sen siitä olla.

– Suomi on edelleen Suo-mi, mutta monivertaisempi ja -ulotteisempi kuin ennen. Harvalan pariskunta muus-tuttaa.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäsi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA

Alaveska, Kalajoki, Merjäjärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

HELI NURKKALA

FAKTA

- Suomessa vakinaisesti asuvia ulkomaalaisia ennen 31.12.2011
- Virossa 33855
- Venäjältä 29580
- Ruotsista 8557
- Somaliasta 7393
- Kiina 6000
- Irakista 5728
- Thaimaasta 5546

Kommentti

Heli Nurkkala
heli.nurkkala@almamedia.fi

Joidenkin laskelmien mukaan Suomeen muuttaa 15000 ulkomaalaista vuosittain. Suunta ei ole pelkästään Suomeen päin. Suomesta mennään maailmalle työn, opiskelun ja partnerin perässä. Ihan kuten vuosikymmeniä sitten suomalaiset lähtivät tienestien Atlantin taakse Amerikkaan tai Australiaan, Kanadaan ja Ruotsiin.

Millainen vastaanotto lienee ollut matka-arkkujen kanssa rantautuvilla. Kurjalle tuntuu, jos perheestä erossa kipristelevä mies otettiin vastahankaan ja hampaita kiinsellen vastaan. Hyvän kohtelun he olisivat ansainneet, aivan kuten hekin, jotka nyt tulevat Suomeen. Emme voi odottaa, että monikulttuurisuus näyttää vain valoista puolet valtakunnassa, jos jo heti kättelyssä nyripistelemme naamaa ja käännämme selän. Me suomalaiset emme omista maapalloa yhtään sen enempiä kuin muutkaan kansalaisuudet. Jaetaan se siis sulassa sovussa..

Laaja hanke toimii Ylivieskan seutukunnan alueen lisäksi Pudasjärven ja Kuusamon alueella.

Tieto antaa työkalut

Monikulttuurisuus menestystekijänä -hanke antaa työkaluja asennemuutokseen, erilaisuuden sietämiseen ja monikulttuurisuuden näkemiseen mahdollisuutena. Hankkeen kautta tietoa voidaan ammentaa kaikkien osalle kuten päiväkoteihin, kouluihin, työpaikoille.

Hankkeen koulutusvastava Jukka Harvala kertoo, että avainasemassa ovat yri-

tysjohtajat ja johtajat, joiden suhtautuminen monikulttuurisuuteen heijastuu omalle toimintasektorille.

- Hankkeen avulla saadaan tietoa ja ymmärrystä erilaisista kulttuureista ja kulttuurisidonnaisista tavoista, uskonnoista ja arkielämästä. Vuorovaikutustilanteet helpottuvat ja silloin työilmapiiri paranee samoin sitoutuneisuus yhteisiin tavoit-

teisiin. Yrityksestä puhuttaessa lopputulos hyödyntää myös tulosta, koska kilpailukykyä on mahdollisuus parantaa kansainvälisillä markkinoilla.

Harvalan mielestä on tärkeintä, ettei monikulttuurisuudesta tehdä tabua.

- Tiedostetaan ongelma-kohtat, uskalletaan tarttua niihin ja selvittää ne, se on kaikkien kannalta parasta.

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alaveska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

5. Tulokset ja vaikutukset sekä pohdinta jatkotoimista

Merkittävimpinä tuloksina hankkeen toiminnasta voidaan pitää monikulttuuristumisen ja kansainvälistymisen tuomien muutosten havaitseminen alueen organisaatioissa, Muutostarpeet ovat yleensä hyvin konkreettisia; ne voivat liittyä johtamiseen, asiakaspalvelun tehokkaampaan järjestämiseen niin, että se vastaa moninaisen asiakaskunnan tarpeita tai muutostarpeet voivat liittyä myös palveluvalikoiman laajentamiseen ja monipuolistamiseen.

Koulutuspäivien aikana on pyritty luomaan kuva siitä miten erilaiset kulttuuritaustat vaikuttavat ihmisten käyttäytymiseen ja toimintaan niin asiakkaana kuin työyhteisön jäsenenä. Ovatko yrityksellä kotisivut ajan tasalla niin, että tulijat voivat löytää palvelut eri kielillä? Onko organisaation asiakaspalvelussa henkilöitä, jotka pystyvät palvelemaan myös muita kuin suomen kieltä puhuvia asiakkaita ja löytyykö tarvittavia lomakkeita ja asiointiohjeita riittävän monelle kielelle käännettynä? Kuinka erilaisuus työyhteisössä otetaan hyötykäyttöön? Kuunnellaanko riittävästi asiakaskunnan tarpeita, ongelmia palvelujen löytämisessä jne. Tarvittavat toimet ovat hyvin käytännöllisiä, mutta vaativat ajattelutavan muutoksen niin, että nähdään arvokkaaksi pyrkimys palvella kaikkia mahdollisimman hyvällä tavalla ja ollaan valmiita oppimaan uutta muuttuvassa toiminatakentässä.

Tulemme tarvitsemaan moninaisuuden huomioivaa ajattelua organisaatioiden toiminnan kehittämisessä tulevaisuudessa. Se, että yritys tai julkinen organisaatio näkee arvokkaana huomioida monikulttuurisen asiakaskunnan asiakaspalvelussaan tai tuotevalikoimassaan, voi tulla menestystekijäksi, jolla organisaatio erottuu muista vastaavista tahoista myönteisellä tavalla. Kansainvälistymistä tavoittelevat yritykset tarvitsevat kotitöiden tekemistä niin, että ymmärtävät erilaisten kulttuurien toimintatavat liikeneuvotteluissa, luottamuksen rakentamisessa ja kykenevät hahmottamaan erilaisen kulttuuritaustan vaikutuksen ostokäyttäytymisessä. Pysyvien ja pitkäaikaisten liikesuhteiden syntyminen yritysten välille edellyttää aina henkilökohtaista luottamusta ihmisten kesken. Mitä enemmän olemme tekemisessä yhteisöllisestä kulttuuritaustasta tulevien henkilöiden kanssa sitä merkittävämmäksi henkilökohtaiset suhteet ihmisten välillä tulevat.

Tulevaisuudessa yhä enemmän tullaan katsomaan organisaatioiden koko kuvaa; sekä toimintatapaa mutta yhä enemmän myös arvopohjaa, joka toimintaa ohjaa. Kestävän kehityksen yksi osa on sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä toiminta. Erilaisuuden huomioiminen toimintaympäristössä siten, että aktiivisesti pyritään tarjoamaan palveluja kaikenlaisille asiakkaille mahdollisimman hyvällä tavalla samalla kuunnellen jatkuvasti muuttuvan asiakaskunnan tarpeita ja toiveita on sosiaalisesti kestävää toimintaa, jota mielellään organisaatiot tuovat esille positiivisena imagotekijänä. Kulttuurisesti kestäväksi toiminnaksi sen tekee se, että tunnistamme oman kulttuurimme vaikutukset toimintatavoissamme samalla tiedostaen haasteet jotka kulttuuritaustamme tuo kansainvälisessä toimintaympäristössä. Toiminnan aktiivinen kehittäminen niin, että organisaatio voi erinomaisesti toimia ja palvella asiakkaitaan kansallisuudesta tai maasta riippumatta on nähdäksemme tärkein kehittämistoimi kan-

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

sainvälistyville yrityksille. Kehittämistyötä tarvitaan sekä yrityksen palvelujen suuntaamisessa, asiakaspalvelun tarkentamisessa mutta myös työyhteisön sisäisessä arvokeskustelussa niin, että pelot ja ennakkoluulot erilaisuutta kohtaan vähenisivät.

Liitteet:

Liite 1; Teemaseminaarin ohjelma 7.9.2012

Liite 2; Loppuseminaarin ohjelma 25.3.2014

Liite 3; Opintomatkan ohjelma 15. – 16.–1.2013

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Käntävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Liite 1

TEEMASEMINAARI 7.9.2012

Aihe: Islam ja hindulaisuus arkipäivän näkökulmasta

Aika: 7.9.2012 klo 12:00 – 15:00

Paikka: Inter Sense Koulutuskeskus, Palostentie 9, 85210 Kähtävä

Teemaseminaari on osa Monikulttuurisuus menestystekijänä – hankkeen toimintaa. Hanke tähtää monikulttuurisen osaamisen parantamiseen työyhteisöissä ja erilaisuutta hyväksyvän ilmapiirin lisäämiseen alueellamme. Hanke toimii kolmen leader-toimintaryhmän alueella; Rieskaleader, Nouseva rannikkoseutu ry ja Keskipiste-leader.

Seminaarin luennoitsijana on pitkään Suomen Lähetysseuran palveluksessa toiminut Reino Junttila. Hänen asiantuntemuksensa on kertynyt useista kansainvälisistä tehtävistä. Hän on työskennellyt mm. Pakistanissa 9 vuotta lukutaitokampanjan vetäjänä, kirkon tuomiorovastina, monissa erilaisissa kansainvälisissä projekteissa mm. CUAHA-projektin talousjohtajana. Tällä projektilla oli tavoitteena estää Aids:in leviämistä kahdessatoista Etelä- ja Itä-Afrikan maassa. Viimeiset vuodet hän on työskennellyt työaluekoordinaattorina vastuualueenaan Nepal, Pakistan, Ranska ja Länsi-Afrikka.

Reino Junttila on suosittu luennoitsija ja kouluttaja. Hänen palveluksiaan käyttää mm. sisäasiainministeriö.

Seminaariin on ennakoilmoittautuminen 5.9.2012 mennessä Anne Harvala 0400 150 837 tai anne.harvala@ysk.fi

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Liite 2

Monikulttuurisuus menestystekijänä hankkeen loppuseminaari 25.3.2014 klo 12:00 -16:00

Arkipäivän kansainvälistyminen – mitä se on tällä hetkellä

12:00	Avaus	Timo Kiema, seutujohtaja, Ylivieskan Seutukunta
12:15	Monikulttuurisuus menestystekijänä	Anne Harvala, projektipäällikkö, Ylivieskan Seutukunta
12:30	Päätavoitteeksi monimuotoinen seurakunta	Timo Määttä, kirkkoherra, Ylivieskan seurakunta
12:50	Yksinkertainen kansainvälisyys	Rita Kovacs, kv-koordinaattori, Rieska-leader
13:10	Uusi oppimisympäristö opettajille	Raimo Salo, Kulttuuriryhmien palveluiden koordinaattori, Oulun kaupunki
14:00	Kahvi	
14:20	Kansallisuusaate ja monikulttuurisuus	Juhani Nevala, Senior Adviser
14:40	Erilaisia ammattilaisia	Ari Sarpola, rehtori, JEDU Kalajoen ammattiopisto
15:00	Mitä toimenpiteitä yrittäjät toivovat kansainvälistymisen edistämiseksi?	Mervi Järkkälä, toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaan Yrittäjät
15:30	Palautekeskustelu	
16:00	Lopetus	

Lämpimästi tervetuloa!

Ennakoilmoittautumiset:

pe 21.3 mennessä: anne.harvala@ysk.fi tai 0400-150 837

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Käntävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

Liite 3

Monikulttuurisuus menestystekijänä – hanke 2012 -2013

Opintomatka 16.1. – 17.1.2013 Eurajoelle ja Raumalle

Ohjelma:

ke 16.1

- klo 4:30 Lähtö Ylivieskasta matkahuollosta
- 5:00 Kalajoelta nousijat kyytiin (Arteman pihasta)
- 11:00 Lounas Vuojoen kartanossa Eurajoella
- 12:00–14:00 Seminaari Eurajoen kunnantalolla

Seminaarissa läsnä kunnanjohtajan Harri Hiitiön lisäksi: sosiaali- ja terveys-
toimen johtaja Pirkko Mäkinen, koulutoimenjohtaja Ilkka Heikkilä, nuorten työpajan
"Nosturin" vetäjä Ilkka Ruonala, Satakoto -kotouttamishankkeen vetäjä Aki
Nummelin, suomenkielen kursseja vetävän Sataedun edustaja, maahanmuut-
taja sekä Eurajoella työkomennuksessa oleva henkilö.

14:00 Päiväkahvi

14:30 Vierailuja eri kohteissa. mm. Eurajoen keskustan päiväkotit "Majakka", koulu-
kohde, Nuorten työpaja "Nosturi", puolalaisen yrityksen majoituskylä (Polbau /
Elektrobudowa) ja Aslemetals.

Siirtyminen Raumalle

19:00 Majoittuminen Best Western – hotelliin 2 hengen huoneisiin

Ohjausryhmän kokous

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
Alavieska, Kalajoki, Merjärvä, Oulainen, Sievi, Ylivieska

to 17.1

klo 9 – 11:00 Rauman kaupungintalolla kokemuksistaan kertovat

Ritva-Liisa Korpela, kehittämispäällikkö, elinkeino- ja suunnittelupalvelut

Pirjo Koskinen, sosiaali- ja terveysvirasto, suunnittelija

Johanna Huhtala, Rauman kauppakamari, yhteyspäällikkö

Helinä Seikola, Rauman kansalaisopisto, rehtori

Hanna Viljanen-Lehto, kasvatus- ja opetusvirasto, johtaja

Eeva Koskinen, kasvatus- ja opetusvirasto, varhaiskasvatuk-
sen palvelupäällikkö

Raija Tammela, Rauman seudun työ- ja elinkeinotoimisto, erikoistyövoima-
neuvoja

Vertainen-Hiiroinen Anne, sosiaali- ja terveysvirasto, ylihoitaja

11:00 Lounas

12:00 Lähtö paluumatkalle Rauma- Kalajoki – Ylivieska

18:00 Paluu Ylivieskaan

Matkan hinta 85€ / hlö sisältää kuljetukset ja majoittumisen, ruokailut omakustanteisia

Sitova ennakoilmoittautuminen 31.12 mennessä Annelle

anne.harvala@ysk.fi, 0400-150837

Ylivieskan seutukunta

Monikulttuurisuus menestystekijäksi
Palostentie 9
85210 Kähtävä

Anne Harvala
projektipäällikkö
0400 150 837
anne.harvala@ysk.fi

